

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1989-1990

31 MEI 1990

ONTWERP VAN DECREET

**houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn en Gezondheid
uitgebracht door mevrouw A. Duroi-Vanhelmont**

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer W. Peeters.

Vaste leden : de heren A. Deneir, P. Hermans, mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heren J. Van Hecke, R. Vannieuwenhuyze, H. Van Wambeke ;

de heer H. Adriaensens, mevrouw A. Duroi-Vanhelmont, de heren L. Hancké, J. Van der Sande ;

de heren J. Devolder, E. Flamant, A. Van Aperen ;

de heren H. Lauwers, W. Peeters.

Plaatsvervangers :

de heren Jos Bosmans, G. Cardoen, J. De Roo, M. Didden, mevrouw A. Leysen, de heer J. Van Looy ;

mevrouw M. De Meyer, de heren F. Dielens, G. Moens, J. Sleeckx ;

de heren E. De Groot, P. Vandermeulen, W. Van Renterghem ;

de heren H. Candries, R. Vandekerckhove.

Zie :

9-II-B :

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nrs. 2 en 3 : Amendementen
- Nr. 4-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt
- Nr. 4-B : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Externe Aangelegenheden
- Nr. 4-C : Verslag namens de Commissie voor Cultuur
- Nr. 4-D : Verslag namens de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling
- Nr. 4-E : Verslag namens de Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting
- Nr. 4-F : Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud
- Nr. 4-G : Verslag namens de Commissie voor Onderwijs en Vorming
- Nr. 4-H : Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken en Vervoer

DAMES EN HEREN,

De bespreking van dit ontwerp werd over 2 vergaderingen uitgesplitst. Wat tot de bevoegdheid behoort van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin werd besproken op 10 mei 1990.

Gemeenschapsminister J. Lenssens vestigde de aandacht op de artikelen uit het ontwerp welke betrekking hebben op materies die tot zijn bevoegdheid behoren.

De artikelen 10 en 11 vinden hun verantwoording in verlaging van de leeftijd van meerderjarigheid van 21 naar 18 jaar. De verhoging voorzien in artikel 19 komt voort uit het feit dat de sector bejaardenzorg binnen het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen een steeds groter volume in OCMW-dossiers vertoont. En ten slotte laat artikel 20 overschrijvingen toe naar de sectoren Jeugdzorg en Zorg voor minder-validen, wat kredieten zijn voor het interdepartementaal begrotingsfonds en voor tewerkgestelde werklozen;

Tijdens de korte gedachtenwisseling met de commissieleden werd nog gewezen op het bijkrediet van 15 miljoen in sectie 52, artikel 61.0352 dat het gevolg is van de overheveling van Brusselse instellingen.

Op 17 mei 1990 had de bespreking plaats van de secties 58 en 59 die behoren tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden.

Gemeenschapsminister H. Weckx gaf de volgende uitvoerige toelichting.

„A. Sectie 58 Volksgezondheid

Initieel	Aangepast	
3347,6	3355,7	+ 8,1 (+ 0,2 %)

Artikel 33.34.58 Toelagen aan de erkende centra voor Antropogenetica
(Private centra)

Artikel 43.01.58 Toelagen aan erkende centra voor Antropogenetica
(Openbare centra)

Art.	Initiële begroting	Aangepaste begroting
33.34	22,7 + 4,4	27,1
43.01	15,8 + 3,7	19,5

Verdeling van de bijkomende middelen :

KUL : 2.892.400	{	
WB : 1.464.000	{	privé = 4,4 mio F
RUG : 1.844.800	{	
UIA : 1.798.000	{	publiek = 3,7 mio F

Deze begrotingsaanpassing gebeurt in uitvoering van het besluit van de Vlaamse Executieve houdende positieve maatregelen inzake de begeleiding en vorming m.b.t. relatiebe-kwaamheid en sexualiteitbeleving.

In dit besluit zijn bepalingen opgenomen inzake de centra voor menselijke erfelijkheid. Deze centra hebben de opdracht om door toepassing van zeer geavanceerd onderzoek in concrete gevallen de oorzaken vast te stellen van congenitale geestelijke en lichamelijke afwijkingen. Steeds meer wordt het mogelijk in het erfelijk materiaal de oorzaken van

deze afwijkingen bij concrete ouderparen op te sporen. De bijzondere toelage die in het kader van het besluit inzake positieve maatregelen wordt voorzien is bedoeld om de counsellingsfunctie van de centra voor menselijke erfelijkheid bijkomende werkingsmogelijkheden te bieden. De vaststelling is inderdaad dat hoe precieser de predictieve uitspraken van deze centra worden er steeds meer tijd en mankracht opgeslorpt worden door de counseling van de betrokken ouders of toekomstige ouders. Zowel de geruststellende mededeling over de kans op afwijking als de waarschuwing voor mogelijke afwijkingen en het zoeken naar alternatieve mogelijkheden op een conceptie zonder afwijkingen, zijn even zovele belangrijke taken van deze centra in het terugdringen van ongewenste zwangerschappen en houden mogelijkheden in voor een positieve sexualiteitsbeleving.

B. Sectie 59 Medisch-sociaal beleid

Initieel	Aangepast	
1627,8	1687,1	+ 59,3 (+ 3,6 %)

Er is geen interne compensatie gevraagd omdat de verhoging toegewezen is :

1) op basis van het KB houdende uitvoering van art. 65 van de financieringswet waarbij een transfer van middelen zal optreden vanuit de Staat naar de Vlaamse Gemeenschap : in totaal 170 mio F, te verdelen tussen Volksgezondheid en Welzijn ;

2) op basis van het Executievebesluit houdende positieve maatregelen inzake de begeleiding en vorming met betrekking tot relatiebekwaamheid en sexualiteitsbeleving.

Hiervoor worden extra middelen toegewezen aan de Gemeenschapsministers bevoegd voor Welzijn en Gezin, Volksgezondheid en Onderwijs.

Artikel 01.01 (voorheen Artikel 12.21)

Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding van de bevolking

Art.	Initiële begroting	Aangepaste begroting
01.01	55	+ 1,5 56,5

— De henummering van dit artikel moet toelaten de toelagen zowel bij besluit als via overeenkomsten toe te kennen. Deze aanpassing drong zich op gelet op de realiteit van deze sector waar de wijze van functioneren zeer verschillende uitingsvormen aanneemt.

— In het recente besluit van de Vlaamse Executieve houdende positieve maatregelen inzake begeleiding en vorming m.b.t. relatiebekwaamheid en sexualiteitsbeleving wordt een toelage voorzien aan de huisartsen. De rol van de huisartsen kan in het bestek van dit globale programma moeilijk onderschat worden. Niet alleen zijn zij de medische deskundigen op de eerste lijn, ook inzake anticonceptieve methoden. Heel dikwijls zijn zij ook de vertrouwenspersonen die geconsulteerd worden omtrent relatieproblemen en hun weerslag op de sexualiteitsbeleving. Het is dan ook de bedoeling via de vorming de deskundigheid van de huisartsen terzake te verhogen en deze ook uit te breiden tot andere dan de strikt medische technische aspecten van de sexualiteitsbeleving.

Art. 33.27.59 Toelagen ten behoeve van de centra geestelijke gezondheidszorg en voor de equipes voor geesteshygiëne (privé)

Art. 43.05.59 Toelagen ten behoeve van de openbare centra voor geestelijke gezondheidszorg en voor equipes van geesteshygiëne

Art.	Initiële begroting	Aangepaste begroting
33.27.59	500,0 + 50,0(1) + 2,1(2)	552,1
43.05.59	41,7 + 0,3(2)	41,9

(1) Deze begrotingswijziging heeft betrekking op de overdracht van middelen van de staat aan de Vlaamse Gemeenschap op basis van art. 65 § 5 van de financieringswet. De Ministerraad keurde recent het KB terzake goed in akkoord met de Gemeenschappen. In totaal kozen 7 Brusselse CGG voor de Vlaamse Gemeenschap. Het bovenvermelde KB regelt de transfer van de toelagen die deze 7 centra in 1989 ontvingen vanwege de bico-sector (46.374.681 F)

Indien de Brusselse CGG erkend worden op basis van het Vlaamse Executievebesluit (inspectie is reeds gebeurd en is gunstig), dan hebben ze recht op dezelfde subsidiëring als de Vlaamse centra. Dit betekent een meeruitgave van 3.629.430 F ondermeer omwille van een verhoogde werkings-toelage en de toepassing van de CAO (1000 F/maand). Daarom wordt een verhoging van het budget gevraagd van 50 (46,4 + 4,6) mio F. Dit optierecht gold enkel voor de privé-instellingen.

(2) Positieve maatregelen inzake relatiebekwaamheid. De CGG kunnen in dit kader extra werkingsmiddelen krijgen op voorwaarde van :

- Verplichte registratie en overdracht van informatie

De wijze waarop dit zal gebeuren en verwerkt worden, wordt momenteel besproken op het Vlaams Comité van Advies. Ter gelegener tijd zal de bestaande registratie geëvalueerd worden.

Timing : volledig klaar zijn tegen 1/1/91. In 1990 is er aldus geen financiële implicatie. Het besluit voorziet 50.000 F per erkend centrum (73 Vlaamse + 7 Brusselse).

- Volgen van vorming inzake relatiebekwaamheid

Het besluit voorziet 10.000 F per hulpverlener. In de CGG zijn momenteel + 600 hulpverleners tewerkgesteld. (in F.T. equivalenten : 560). De uitvoering van het besluit gaat in vanaf 1 juli 1990. Dus $(560 \times 10.000 \text{ F})/2 = 2,8$ mio F.

Dit bedrag wordt verdeeld over de privé en publieke sector. Er zijn 5 publieke CGG.

Artikel 33.56. Toelagen in verband met medisch schooltoezicht

Artikel 43.01. Toelagen aan openbare instellingen belast met het medisch schooltoezicht

Art.	Initiële begroting	Aangepaste begroting
33.56	615 + 5,1	620,1
43.01	53 + 0,7	53,7

De huidige opdrachten van de equipes voor medisch schooltoezicht worden expliciet uitgebreid met de taak informatie te verstrekken en aan vormingsprogramma's mede te werken voor leerlingen, ouders en schoolpersoneel in verband met relatiebekwaamheid en sexualiteitsbeleving. Door hun goede kennis van de jongerenpopulatie en hun specialisatie zijn de schoolartsen zeer goed geplaatst om binnen de hier opgesomde taken als sleutelfiguren op te treden.

De uitvoering van deze opdracht wordt langs drie wegen geconcretiseerd. Het aantal klinische onderzoeken wordt per voltijdse arts en voltijdse verpleegkundige met 5 % vermindert. Deze tijdsruimte dient besteed aan de boven genoemde nieuwe opdracht. De deskundigheid van de artsen en verpleegkundigen wordt verhoogd door te voorzien in vormings-

mogelijkheden. Tenslotte wordt voorzien in uniforme registratie door middel van geautomatiseerde informatiedragers teneinde in het bijzonder gegevens te verzamelen, uiteraard anoniem, over de kennis en de attitude van kinderen en jongeren inzake relatiebekwaamheid en sexualiteitsbeleving. De verzameling en het nader onderzoek van deze registratiegegevens moeten toelaten de actuele situatie in kaart te brengen en de impact van de gevoerde campagnes en vormingsactiviteiten te meten en bij te sturen. Zij kunnen authentiek materiaal leveren dat in de vorming positief kan worden aangewend.

De voorkoming van ongewenste zwangerschap en de aids-preventie zijn dusdanige problemen dat een beleid zich niet kan veroorloven te werken met een preventieve strategie die niet op haar efficiëntie wordt getoetst.”

Na deze uitvoerige toelichting wenste een lid te weten hoeveel centra voor geestelijke gezondheidszorg Brussel telt.

Er zijn 27 centra. 5 centra opteerden om bicommunautair te blijven. 7 gingen naar de Vlaamse Gemeenschap, de anderen naar de Franse Gemeenschap. 1 centrum heeft zich opgesplitst in 2 centra. Het is goed dat men nu weet waar men staat. Het heeft lang geduurd maar nu is de toestand uitgezuiverd. Nog werd aangestipt dat de Vlaamse centra open staan voor iedereen.

Stemmingen

Bij de indicatieve stemming werden de kredieten bestemd voor de programma's die tot de bevoegdheid van Gemeenschapsminister Lenssens behoren, goedgekeurd met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Wat tot de bevoegdheid van Gemeenschapsminister Weckx behoort werd eenparig aangenomen.

Met dezelfde stemmingen werden verder de overeenstemming van de aan deze commissie voorgelegde aanpassing van de administratieve begroting met de inhoud en de doelstellingen van de voorgelegde aanpassing van de algemene uitgavenbegroting bevestigd.

De Verslaggever,

A. DUROI-VANHELMONT

De Voorzitter

W. PEETERS
